

Eduskunta

Liikenne- ja viestintävaliokunta

liv@eduskunta.fi

OIKEUSREKISTERIKESKUKSEN KIRJALLINEN ASIAANTUNTIJALAUSUNTO EDUSKUNNAN LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNALLE HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI ALUSLIIKENNEPALVELULAIN, ALUSTURVALLISUUDEN VALVONNASTA ANNETUN LAIN JA SAKON TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA (HE 84/2023 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt 17.11.2023 Oikeusrekisterikeskuksesta (ORK) asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi alusliikennepalvelulain, alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

ORK toimii rikos- ja sakkorekisterin rekisterinpitäjänä sekä huolehtii sakkoihin, menettämisseuraamuksiin, maksuihin ja yli 50 erilaiseen rangaistusluonteiseen hallinnolliseen seuraamukseen liittyvistä täytäntöönpanotehtävistä. ORK panee täytäntöön muun muassa tieliikenne- ja vesiliikennelain nojalla määrättävät liikennevirhemaksut. ORK kiinnittää siten lausunnossaan erityistä huomiota 1. lakiehdotukseen sisältyvän liikennevirhemaksun täytäntöönpanosäännöksiin ja 3. lakiehdotuksen esitykseen muuttaa sakon täytäntöönpanosta annettua lakia. ORK on lausunut luonnoksesta hallituksen esitykseksi vuosina 2022 ja 2023.

Voimassa olevan alusliikennepalvelulain nojalla Tulli voi määrätä virhemaksuja. Hallituksen esityksessä seuraamuksen nimi esitetään muutettavaksi. Esityksessä ehdotetaan, että 1. lakiehdotuksen mukaan jatkossa Tulli voisi määrätä liikennevirhemaksuja 1. lakiehdotuksen 29 §:n nojalla. Esityksen mukaan 50–3500 euron liikennevirhemaksuja voitaisiin määrätä jatkossa aiempaa useammasta rikkomuksesta ja laiminlyönnistä. 1. lakiehdotuksen 29 a §:n 2 momentissa säädettäisiin, että 29 §:n nojalla maksettavaksi määrätty liikennevirhemaksu pannaan täytäntöön noudattaen sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) säännöksiä. Kyseessä on uusi säännös, sillä voimassa olevassa alusliikennepalvelulaissa ei ole säädetty seuraamuksen täytäntöönpanosta. Ehdotetussa 29 a §:n 2 momentissa säädettäisiin, että liikennevirhemaksu vanhenee viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen ratkaisun antamisesta.

22.11.2023

Dnro ORK/536/2023

asiantuntija Tero Pitkänen

Esitykseen sisältyvän 3. lakiehdotuksen mukaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momenttia muutettaisiin siten, että siihen lisättäisiin uusi 28 kohta, jolla lain soveltamisalaa muutettaisiin koskemaan 1. lakiehdotuksen 29 §:ssä tarkoitettua liikennevirhemaksua. Liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta vastaisi siten ORK. Sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa on ORK:n näkemyksen mukaan riittävät menettelysäännökset rahamääräisten seuraamusten täytäntöönpanosta.

1. lakiehdotuksen 29 §:n nojalla määrättävän liikennevirhemaksun täytäntöönpanossa on kyse uudesta pysyväisluonteisesta tehtävästä ORK:lle. Esityksen mukaan liikennevirhemaksuja määrätään vuosittain ”vähäinen määrä”. Esityksessä arvioidaan liikennevirhemaksujen täytäntöönpanosta syntyvän ORK:lle lisätyötä vähäisessä määrin. Hallituksen esityksessä on todettu oikein, että vastaavanlaisia määrältään pieniä rangaistusluonteisia hallinnollisia seuraamuksia säädetään vuosittain eri hallinnonaloilla useita ja niiden yhteisvaikutukset ja kokonaistyömäärän lisääntyminen näkyvät ORK:n työmäärässä viiveellä ja mahdollinen lisäresursoinnin tarve tulee täsmentymään vasta myöhemmin. Eri hallinnonalojen rangaistusluonteisen hallinnollisten seuraamusten täytäntöönpanossa on kyse pysyväluonteisesta tehtävästä, ja ORK:lle syntyvät näiden seuraamusten aiheuttaman lisätyön kattamiseen tarvittavat lisämäärärahatarpeet käsitellään vuosittaisissa kehys- ja talousarviomenettelyissä.